

SZÉKELYFÖLD

Politikai, társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi hirlap.

Főmunkatárs:
TÓTH BALÁZS.Felolvasó szerkesztő:
BIRÓ LAJOS.Kiadó lapfajtájának:
IFJ. JANCÓSÓ MÓZES.

Megjelenik hetenkint 2-szer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Bíró Lajos főgimn. tanárhoz, előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes kiadó és lapfajtájához küldendők.

Hirdetmények díjszabása szerint.
Apró hirdetések ára: Egy szó 5 fillér, vastagabb betűre 10 fillér. Tíz szóig terjedő apróhirdetésekre ára 50 fillér, csakis előleges készpénz fizetés mellett.
Nyiltér sora 40 fillér.

Üdvözlét az új főispánnak.

Virágvasárnapján adott a megbé-
kült király Magyarországnak új al-
kotmányos kormányt. És rövid idővel
reá sok sok keresés és megfontolás
után az új kormány Fehérvasárnapon
adott új főispáni kart az örvendő ha-
zának.

Fehérlelkű embereket válogatott
ki gr. Andrássy belügyminiszter és
ezek közül jutott nekünk is egy szent-
katolnai Elekes Béla ítélőtáblai bíró
személyében.

A hivatalos lap ápril 22-iki száma
hozta meg a városunk és megyénk
által annyira várva várt kinevezést.
Mélto férfit ért a magas kitüntetés —
mélto férfit küldött a böles kormány
a nagy méltóságba. Az új főispán
„grata persona“, kedvelt egyéniség fent
és lent egyaránt.

Mi kézdivásárhelyiek és három-
székiek legjobban és legközelebből
ismerjük komoly férfi jellemét — nagy
tudását, igazságos lelkét és hajlíthat-
lan akarát — szüzi honszerelmét.
Valódi gránitoszlop gyémánt lélekkel
bensejében. Az egész vármegye kö-
zönsége a legönzetlenebb örömmel és
a legnagyobb megnyugvással látja
Elekes Béla méltóságos főispán ur-
unkat e magas polcon, a ki erre a méltó-
ságra már régi idők óta praedesti-
nálva volt, mikor még senki sem ál-
modott a jelen idők esodás nagy
fordulatáról.

A székekységnek külön oka is
van örövendeni, mert ősi székelv család
sarja került mint népének szeretett
atyja a neki való hivatalba.

Kicsiny társadalmunk legneme-
sebb, legtisztább fehér alakja jutott
oda, ahol az előrelátható alkotmányos
küzdelen folyamán egész emberre és
a legjobb hazafira van szükség.

Mindenkor a független Magyar-
hon lobogója mellett küzdött gyermek
éveitől kezdve a derék férfi megérett
koráig. A jelenlegi érdemekben dus
főispán mindig a függetlenségi zász-
lót lobogtatta, hű maradt elveihez és

eszményéhez életének minden napján
egyaránt

Ismertük őt a Szilágyságon a
gyönyörű Magura paradicsom völgyé-
ben, mint rajongott e lobogóért szil-
lágysomlyai járásbírósi jegyző ko-
rában, ismertük bíró korában mint a
függetlenség bajnokát, annak maradt,
a mit érzett mint ifju — később is a
nagyobb kitüntetés napjain, mikor
mint ítélőtáblai bíró vezette hivatal-
társait a függetlenség táborába és is-
merjük most is mint független főis-
pánt, aki nem kereste e hivatalba, ha-
nem a kit kikerestek e hivatalba, mint
arra legméltóbbat.

Példás hazafi és minta családapa,
a kinek törzsökén új derék ágak táp-
lálkoznak a hazafiság, a becsületesség,
az igazságosság és nemes lelkűség
részegítő nedűjével.

Hatalmas lelke békességet hoz a
jóakaratuaknak, de kiméletlen szigorú
a nemtelenségnek és hitványságnak,
mert ez minden szelidlelkűsége mel-
lett is nem fér meg az ő becsület-
ségével és hazafiságával.

Ha valaha jó kézben volt Három-
székmegye főispánsága, úgy az most
megvan és ő visszaadja majd újra a
hitet a derék határszéli székeklyeknek,
hogy megbízhatnak az egész férfi,
a székeklyek főispánjának személyes ere-
jében.

Ragaszkodásunk és elismerésünk
minden jelével halmozzuk el tehát a
megye élén álló első hivatalnokot, a
ki a mi politikai és gazdasági, nem-
zeti és társadalmi fellendülésünknek
biztos propagátora leszen.

Erős jelleme, lelkének tisztasága,
rendkívüli munkaereje, emberismerete,
tapintata és higgadt körültekintése
csak jót, szépet nagyot és nemest tud
teremteni. Alkotásai maradandók lesz-
nek és újra boldog lesz Háromszék,
hogy oly atyát kapott a Catói férfi-
ban, akit rég kerestek, rég epedtek a
székelv honfiak. Midőn még azt ki-
vánjuk, hogy a jó isten sokáig tartsa
meg a főispáni székelv „justum ac
tenacem propositi virum“ — kiáltunk

feléje: Isten hozta, legyen örömmel
és tisztelettel, hódolattal és szeretettel
üdvözölve szentkatolnai Elekes Béla
az új főispán.
R. C.

POLITIKAI SZEMLE.

Tisztogatás.

A nemzeti kormány erős kezekkel fogott
hozzá a tisztogatáshoz, hogy a korhadt, har-
mincesztendő szabadelvű rendszernek összes
maradványait elsöpörje és a romok felett új
életet teremtsen és felépítse a demokratikus
alapon nyugvó független és önálló nagy Ma-
gyarországot.

E munkájában a nemzet bizalmát teljesen
bíró kormány biztos léptekkel halad előre —
már is megvan az első eredmény, amennyiben
az egyes megyék élére oly főispánokat nevezett
ki, kiknek nemcsak személyisége, de tiszta, pu-
ritán politikai multja is elegendő arra, hogy
nemcsak a megyei, hanem a községi életbe is
egészséges szellemet vigyen be, amely minden
tekintetben a polgárság anyagi és erkölcsi jól-
létét előmozdítsa, felvirágoztassa.

Megyénk élére a nemzeti kormány Elekes
Béla táblabíró állította, kinek kiváló egyéni-
ségével lapunk más helyén foglalkozunk.

Választási mozgalmak.

A választási mozgalmak mindenfelé meg-
indultak, sőt már a tetőfokot is érték el. Mint
a készülődésekből és az előjelekből meg lehet
állapítani a függetlenségi párt nagy többségben
fog kikerülni a választásokból. Megyénknek
mind a hét kerületében függetlenségi képviselőt
választanak. Sepsiszentgyörgyön Koréh Endre,
Nagyajtán Ferenczi Géza, az ifyfalvi kerület-
ben Brázai Zoltán, Kovásznán Zakariás János,
Kézdivásárhelyen Ráth Endre, a közdikerület-
ben Polonyi Dezső a függetlenségi pártjelöltjei,
kiknek egyhangú megválasztása teljesen bi-
zonyos. Bereckben heves küzdelemre van ki-
látás, amennyiben Geréb Jánossal szemben
szentkatolnai Pál István apátkanonok verse-
nyez a mandátum elnyeréséért, ki a háromszéki
székeklyekért sokat fáradozott és áldozott.

Választások Háromszékmegyében.

Megyénk választókerületeiben a választá-
sok április hó 30-án ejtetnek meg, amire vo-
natkozólag Háromszékvármegye központi vá-
lasztmánya az alábbi hirdetményt adta ki.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy Ő Császári
és Apostoli Királyi Felsége által az 1906 — 1911-ik

Bíró Lajos
fel. redaktó

évre legkegyelmesebben egybehívott országgyűlésre küldendő képviselők megválasztása céljából Háromszékvármegye központi választmánya által a választás napja mind a négy választókerületben folyó 1906. évi április hó 30-ára tűzött ki, mely napon a választás Kézdivásárhelyt, Illyefalvát, Kovásznát és Nagyajtán, mint választókerületi székhelyeken reggeli 8 órakor kezdődött. A kézdívásárhelyi választókerületben, hol a választók száma az 1500-at meghaladja, két, az illyefalvi, kovásznai és nagyajtáni választókerületekben, melyekben a választók száma 1500-nál kevesebb egy-egy szavazatszedő küldöttség alakították.

A választások vezetésére megválasztottak:

A kézdívásárhelyi választókerületben: a)

Választási elnökké, a ki egyszersmind az első szavazatszedő küldöttségnek is elnöke: Vajna István vm. árv. ülnök, sepsiszentgyörgyi lakos; helyettes választási elnökké: Dr. Damokos Ödön alesernátoni lakos; jegyzővé: Baróthy József torjai lakos. b) A második szavazatszedő küldöttségél elnökké: Bodor Géza alesernátoni lakos; jegyzővé: Ince Balázs nyujtói lakos. Szavazatszedő küldöttségi helyettes elnökké: Dr. Damokos Ödön helyettes választási elnök és Solim Tamás kézdíkvári lakos; helyettes jegyzőkké: Benkő József dálnoki lakos és Szabó Sándor kézdíszentlélek i. kos.

Az illyefalvi választókerületben: a) Választási és egyszersmind szavazatszedő küldöttségi elnökké: Vajna Miklós vm. főjegyző, sepsiszentgyörgyi lakos; helyettes elnökké: Józsa Sándor illyefalvi lakos; jegyzővé: Jancsó Béla aldobolyi lakos; helyettes jegyzővé: Imreh Zsigmond illyefalvi lakos.

A kovásznai választókerületben: Választási és egyszersmind szavazatszedő küldöttségi elnökké: Dr. Bartha Imre ügyvéd, kovásznai lakos; helyettes elnökké: Ignács László kovásznai lakos; jegyzővé: Deák Dénes kovásznai lakos; helyettes jegyzővé: Bartha Imre gelencei lakos.

A nagyajtáni választókerületben: Választási és egyszersmind szavazatszedő küldöttségi elnökké: Bedő József ny. polg. isk. igazg., baróti lakos; helyettes elnökké: Hoffman Géza köpecsi lakos; jegyzővé: Petke Károly hidvégi lakos; helyettes jegyzővé: Bartos Gerő nagyajtáni lakos. Közhírré tették továbbá, hogy a szavazás sorrendje az 1874. évi XXXIII. t.-c. 61. §. rendelkezéséhez képest következőleg állapítatik meg:

A kézdívásárhelyi választókerületben: A) Az első szavazatszedő küldöttségél szavaz: 1. Kézdíszentlélek, 2. Kézdíszentkereszt, 3. Léc-

falva, 4. Maked, 5. Bitá, 6. Sósmező, 7. Kézdímarikosfalva, 8. Hatolyka, 9. Kézdímartonfalva, 10. Lembény, 11. Kézdíalmás, 12. Kézdíárfalva, 13. Nyujtód, 14. Kézdíszászfalu, 15. Kézdíalbás, 16. Dálnok. B) A második szavazatszedő küldöttségél: 1. Torja, 2. Ozsdola, 3. Kézdímartonos, 4. Bálafalva, 5. Kurtapatak, 6. Esztelnek, 7. Csomortán, 8. Felesertán, 9. Alsócsernáton, 10. Kézdíszárazpatak, 11. Kézdíkvár, 12. Karatnavolát, 13. Kafalva, 14. Futásfalva, 15. Szentkatolna, 16. Kézdíoroszfalu.

Az illyefalvi választókerületben: 1. Illyefalva, 2. Aldoboly, 3. Kökös, 4. Szotyor, 5. Kilyén, 6. Uzon, 7. Arkos, 8. Sepsiköröspatak, 9. Kálnok, 10. Zalán, 11. Sepsibodok, 12. Oltszem, 13. Málnás, 14. Magyarbodza, 15. Bodola, 16. Keresztvár, 17. Márkos, 18. Sepsibüksád, 19. Mikóújfalva, 20. Dobolló, 21. Bikfalva, 22. Lisznyó, 23. Szacsva, 24. Sepsimagyarós, 25. Nagyborosnyó, 26. Kisborosnyó, 27. Feldoboly, 28. Egerpatak, 29. Étfalvazoltán, 30. Gidófalva, 31. Fotosmartonos, 32. Réty, 33. Komolló, 34. Szentivánbórfalva, 35. Angyalos, 36. Sepsibesenyő, 37. Eresztény, 38. Sepsiszentkirály.

A kovásznai választókerületben: 1. Kovászna, 2. Zágón, 3. Barátos, 4. Czofalva, 5. Páké, 6. Papolez, 7. Csomakörös, 8. Zabla, 9. Gelence, 10. Szőrcse, 11. Székelytamásfalva, 12. Orbaitelek, 13. Székelypötfalva, 14. Imcsfalva, 15. Hilib, 16. Haraly, 17. Páva.

A nagyajtáni választókerületben: 1. Nagyajta, 2. Bólon, 3. Hidvég, 4. Árapatak, 5. Előpatak, 6. Erősd, 7. Köpöz, 8. Szárzajta, 9. Zalánpatak, 10. Bodos, 11. Nagybaczon, 12. Barót, 13. Miklósvár, 14. Középagta.

Közhírré tették végül, hogy az 1874: 33. t.-c. V. fejezetében foglalt rendelkezések szerint: A választásnál szavazati joggal csak azok bírnak, kik az 1906. évi állandó választási névjegyzékben bejegyeztetve vannak és csak azon kerületben bírnak szavazati joggal, a melyben összeírva vannak.

A szavazás nyilvánosan, élőszóval történik. A választóknak a választásnál semminemű fegyverrel vagy bottal megjelenni nem szabad.

A választók személyazonosságának ellenőrzésére az egyes községekben a községi bíró vagy helyettese és valamelyik esküdt vannak hivatva, kik e célból a választás helyén megjelenni s a záróra alatt is jelen lenni tartoznak.

Háromszékvármegye központi választmányának Sepsiszentgyörgyön, 1906. év április hó 19-én tartott üléséből.

Dr. Demeter Gyula Szent-Iványi Miklós

közp. vál. jegyző. kir. tan., alispán, közp. v. elnök.

Választás Kézdivásárhelyen.

Kézdivásárhely központi választmánya ezt a hirdetést adja ki:

Hirdetés.

Kézdivásárhely központi választmánya ezennel közhírré teszi, hogy Ő Felsője a Király által 1906. május 19-ére kegyelmesen összehívott országgyűlésre küldendő képviselő megválasztása céljából a választás napja Kézdivásárhely város választókerületben f. 1906. évi április hó 29-ára, vasárnapra tűzött ki, mely napon a választás a város ház nagytérében reggel 8 órakor veszi kezdetét.

A választás vezetésére elnökül Ifj. Kovács János, helyettes elnökül Dr. Vargha Béla, jegyzőül Győrbiór Gábor, helyettes jegyzőül Lakatos Kálmán lettek megválasztva.

Közhírré tesszük továbbá, hogy az 1874. XXXIII. t.-c. V. fejezetében foglalt rendelkezések szerint:

A választásnál szavazati joga csak azoknak van, akik a Kézdivásárhely városi országgyűlési képviselőválasztók 1906. évi állandó névjegyzékében benne foglaltatnak.

A szavazás nyíltan élőszóval történik. A szavazót a szavazásnál utasítani, rábeszélni nem szabad; kérdést a választóhoz csak a választási elnök intézhet.

A szavazó helyiségben csak a választási küldöttség tagjai, a bizalmi férfiak a közigazgatási tisztviselő, az azonossági tanuk és a szavazásra bejuttatott választók lehetnek jelen.

A városi tanács két tagot és minden képviselőjelölt bizalmi férfait által egy azonossági tanut nevez ki a választók személyazonosságának igazolása céljából.

Kézdivásárhely város központi választmányának 1906. évi április hó 19-én tartott üléséből.

Dr. Török Andor,
közp. elnök.

Dr. Vargha Béla,
közp. jegyző.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Hazafias tisztelettel kérjük olvasóinkat, hogy lapunkra előfizetni sziveskedjenek. Együttal jelezzük azt is, hogy kik lapunk e számát megtartják, azokat előfizetőinknek tekintjük.

TÁRCA.

Innen-onnan.

A bukott sajtó. — Két Polónyi. — Wekerle. — Általános választói jog. — A berecki sajtó.

— N. —

Az ország örömmámorának méztengerébe méregcsöppöket töltöget valami gonosz kéz. Az elterült hydra lekaszaolt részei még mozognak; itt egy fej, ott egy fark, amott egy-egy kitépett nyelv még mozog, pedig tudja, hogy végezete a megsemmisítő halál. Legtöbbször ráugat az kiterített kadaveren az utóbbi rész, a sajtó.

A régi kitartott sajtó orgánumok napon kint ontják tehetetlen dühökben a tajték fröcsöket az új miniszterium magas alakjai felé. Meggyanusítják, lekicsinylik, rágalmazzák, lehetetlen ráfogásokkal befeketíteni akarják a haza fényes oszlopait. De hiába... ennek az undok tervszerű lealacsonyításnak nem ül fel az okos magyar.

Most legtöbbet bajlódnak ami kerületünk érdeműs képviselőjével: az új igazságügyi miniszterünkkel, Polónyi Gézával. Mindent elviselne a kitiltott hazafiatlan kompánia, csak ezt a nagy demokrata vezért megbírná megismételni — nem tudja elviselni — hogy ez a hatalmas öklű óriás egy orron találta a bécsi burgban a szabadalmú pirtot, hogy az elterült a közélet porondjára. „A gyilkosai te vagy” — kiáltja ordítja urbi et orbi — a körülményt.

sajtó. — Pedig dehogy... az igazi gyilkos Tisza István, volt. Innen a nagy vekemens támadás.

* * *

Hát ez azért mind nem baj. Az a rengeteg érdeme meg marad örökre Polónyi Gézának, hogy az ő lelkében fogant meg a koalíció eszméje, az ő nagy tudása agya száműzte a geszti magányba a gonosz Tiszák utolsó fajzatát, az ő éleslátása szeme vette észre a legalkalmasabb pillanatban ama bizonyos nagypoésztű levélén a jogi hiányt; az ellenjegyzés hiányát, mely körülmény megmentette a nemzet becsületét és a levél úgy, amint jött, sértetlenül, el is ment. A béke létrehozatalában is az ővé az oroszlanrész. A falkunál az ő hatalmas akarata tört meg az öreg Fejérvári pengéje — ő mondta ki bátran a szót: „Non possumus!” Nem tehetünk másképp! Nincs béke, legalább nincs ily béke, ha ő ott nincs. Azért mivel kivette az oroszlanrész a küzdelemből, megérdemli busásan a kitüntetését is ide haza a honi földön.

Tudjuk mi, mi fáj legjobban nekik, a gyomlálás! Hát méga takarítás, hogy fog fájni

Polónyin kívül városunk falai között üdvözölhetjük az ő fiat Dezsőt. Régi szülő ige, hogy az alma nem messze esik fájától. A minisztert elvesztjük ugyan erre a ciklusra, de a fájdalmat majd enyhíti a fia: Dezső. Nem magasztaljuk nem is dicsőítjük a nagy műveltségű fiom lelkű humánus érzelmű ifjút, a kivel az utolsó választáson sokan érintkeztek. De anyai bizonyos, hogy bátran megbizhatunk benne, mert hiszen az apja is megbízta fiában, hogy méltó utódja leszen. — A híres pesti: „Saskör” fiatal sassa ő, kit az öreg sas tanít a havasok közt repülni. És tudjuk a nagy törvényt is:

„Csak csak sást nemzenek a sasok!” Legyen hát üdvözölve egyszerre a két Polónyi. Ti szabad székek fogadjátok őket régi ismerőseket az ősi vendégszeretet melegével, őszinte honfiai tisztelettel, nemes szeretettel, önzetlen ragaszkodással... Ha senki sem akarna a székely ügyek diadalát által egy azonossági azarják és megvalósítani is tudják... náluk nem szavak, de tettek beszélnek. Soká éljenek.

* * *

Nem csak Polónyit, hanem a miniszterelnököt, Wekerlét is meggyanusítja az a bizonyos sajtó azzal, hogy nem akarja az általános választási jogot, mert, a temesváriakhoz intézett programbeszédjében ezt nem is említette. Hát ez is egy nagy galádság. Megakarja gyanúsítani a főminisztert azon társadalmi osztály előtt, melyre később Wekerle építeni akar; a rokonszenvet tépi ki a jogtalanok lelkéből aziránt, akiről tudja, hogy a király maga csakis oly feltétel mellett tette le a kezébe a miniszterelnöki nagy pálcát, ha ezt a törvényjavaslatot az ideiglenes országgyűléssel elfogadtatja. Ime tehát tudva fordít és hazudik a Tiszák régi, régi feyverhordnoka.

* * *

Azt is tudjuk, miért teszi ezt. Azt reméli, hogy ez az új szavazási rendszer majd szét rebbenti a független hazafias és koalíciós tábort. Dehogy is úgy lesz... az is csak megőríti a jelenlegi uralmat. Mert a jogtalanok is jó hazafiak még pedig független pártiak lesznek hisz ez a nemzet lelke most... más táborba ma becsületes ember nem is sorakozik. Reméli talán a régi tábor a nemzetiségiekben a nagyobb számúak? Ott is családok. A tót, szerb, oláh között ma kevesen tudnak irni olvasni... és így a legrosszabb esetben is az

— Polónyi igazságügyi miniszter városunkban. Verőfényes, napsugaras idővel köszöntött ránk a tegnapi nap. Mái kora reggel ünnepi hangulat uralkodott a városban. A házakról nemzeti trikolor lengedezett. A vidék polgársága is korán reggel bevonult, úgy hogy 9 órára a vasuti állomást óriási közönség lepte el. Az igazságügyminisztert hatalmas, egetverő éljenzés fogadta a vasuti állomásnál. Szacsavay Gyula, megyei párt elnök üdvözölte pár lelkes szóval, mely után a miniszter a város négyes fogatára ült és megindult a hatalmas menet. A vasut utca végén hatalmas diszkapu állott a miniszter tiszteletére e felirattal: Isten hozott. Itt dr. Török Andor polgármester üdvözölte lelkes, talpraesett beszéddel Polónyt, mire ő röviden válaszolt. Ezután a hatalmas néparadattól kísérvé egyenesen a Vigadóba hajtatott, hogy megtartsa beszámoló beszédét. Az óriási terem zsúfolásig megtelt közönséggel. A gyűlést Szacsavay Gyula nyitotta meg és küldöttséget küldött ki a miniszter meghívására. Kéves idő múlva hatalmas éljenzés közepette bevonult Polónyi és megtartotta nagyszabású beszámolóját, melyet többször zúgó éljenzés szakított felbe. Különösen nagy tetszéssel találkozott beszámolójának az a része, melyben a székely ügyek javításáról szólt. Beszámolója végén ajánlotta maga helyett fiát, Dezsőt képviselőnek, aki azonnal is mondotta programbeszédét. A függ. és 48-as párhivének vallotta magát és hűszorosan szólt azon dolgokról, melyek megvalósításáért megválasztatása esetén küzdeni fog. Szintén hangsúlyozta a tagosítási és arányosítási törvény revízióját. A programbeszédét zajosan megéljenezték. Ezután Szacsavay Gyula és Kovács Károly mondott köszönetet úgy a miniszternek, mint pedig a fiának. Polónyi miniszter kijelenti, hogy ezután is tekintsek úgy mint a kézdikérelt képviselőjé és forduljanak hozzá bizalommal, mert a jogos sérelmeket orvosolni fogja. Ezzel a népes pártgyűlés a miniszter öltetésével véget ért. A miniszter kíséretében voltak Ráth Endre, Brázai Zoltán, Zakariás János,

Geréb János, Ferenczi Géza és Sümegi Vilmos képviselőjelöltek. Délben Szacsavay Gyula megyei párt elnök vendégelte meg gazdagon a minisztert és a képviselőjelölteket. Polónyi tegnap délután már el is utazott.

— Majláth püspök városunkban. Gróf Majláth Gusztáv Károly erd. püspök szombaton reggel érkezik városunkba, hogy bérmautját a kézdiorbai esperesi körületben megkezdje. A bérmautas sorrendjét lapunk jövő számában közöljük.

— Főispán beiktatás. Elekes Béla főispánnak beiktatása szombaton délelőtt lesz. Ez alkalomról Szentiványi Miklós kir. tanácsos, alispán a megye bizottsági tagokat rendkívüli gyűlésre hívta össze. A főispán a beiktatás után a tisztelgő testületeket fogadja. Déli 1 órakor közébed lesz a főispán tiszteletére. Ugy halljuk, hogy úgy a beiktató gyűlésen, valamint a közébeden az összes bizottsági tagok részt vesznek.

— Főgondnok választás. A helybeli róm. kath. egyháznál dr. Bánffy Zsigmond halálával a főgondnoki állás megürösödött. Ez állást a múlt vasárnap töltötte be az egyházközségi gyűlés, mely alkalommal ifj. Jakab István takarékpénztári vezérigazgatót választották meg főgondnoknak egyhangú lelkesedéssel. A választás méltó egyénre esett, mert Jakab István eddig is mint egyháztanácsos nagy buzgósággal és tevékenységgel működött az egyházközség érdekében.

— Nagy erdővásár. Pár nappal ezelőtt a helyi szolgabírósnál árverésen eladásra került a Lénghény községnek és társaságának tulajdonát képező, körülbelül háromezer darab luc- és jegenyefenyőből álló fatömeg. A vásárló a Magyar Erdőipar Részvénytársaság lett, száztizennyézer korona vételárral. Most arról értesülünk, hogy a báró Groedelék igazgatósága alatt álló kovásznai Erdőipari Részvénytársaság, nagy fakereskedő cég utóajánlatot tett 10% kal többet igérve mint a Magyar Erdőipar. A kitűzendő új árverésről mi is hírt fogunk adni, mert fontos székely érdek, hogy a székely közvagyon a legnagyobb ellenőrzés mellett a lehető legjobban értékesíthessék.

— Tisztelgés az új főispánnál. Elekes Béla főispánnál vasárnap délben tisztelgett a kézdiasárhelyi róm. kath. főgimnázium tanári testülete Hassák Vidor igazgató vezetésével. Az új főispánt Hassák igazgató üdvözölte rövid, szívből jövő beszéddel és kérte, hogy az intézettől továbbra se vonja meg támogatását, melylyel a multban az iránt viseltetett. Elekes Béla főispán válaszában kijelenti, hogy a főispáni méltósággal nem az ő személyét tisztelte meg az új, nemzeti kormány, hanem azt az elvet, melyet ő képviselt és képvisel. Ennek az elvnek diadalra vitelében pedig mindig első helyen, arcvonalban harcoltak a főgimnáziumi tanárai s ezért is ígéri, hogy a gimnáziumot és annak tanárait nehéz munkájukban továbbra is támogatni fogja. A főispán lelkes beszédét hatalmasan megéljenezték a tanári testület tagjai. A tanárok után Balázs Ferenc kézdiorbai főesperes fejezte ki a kerületi papság jó kívánságát az új főispánnal szemben.

— Legjobb alkalom a magyar ipar pártolására. Soha olyan alkalom nem kínálkozott a magyar iparpártolás eszencjének tetekben való megvalósítására, mint éppen most. A képviselő választási mozgalmak már folynak, toll, zászló, jelvény kell megint bőven. Felkérjük a pártköröket, képviselőjelölteket, hogy mindezen dolgokat ne osztrák, vagy külföldi, hanem hazai gyárból szerezzék be. Így fog csak mozgalmunk igazán célhoz vezetni és eredményes lenni.

— Bérmautas. A helybeli r. k. plebániái hivatalból a következő sorokat vették: Értésítetnek a bérmautkozni óhajtok hogy Püspök urunk Ónagymáltósága folyó hó 29-én azaz vasárnap reggel 8 órakor megkezdje a bérmautas szentségének kiosztását. Jelenkezni lehet a plebániái hivatalban Somogyi Gusztáv lelkésznel.

— Tűz. Múlt vasárnap éjfélok, még eddig ismeretlen tettes, Deák Samu kovásznai szolgabíró szalmakazait felgyújtotta, s vakmerősége annyira ment, hogy a gyűlés előtt még kövel bezúgta a káros néhány ablakát. A nyomozás erőlyesen folyik.

— Gazdasági Egyleti kiosztás. A Kézdiasárhelyi és Vidékének Gazdasági Egyesülete 30 drb tiszta faj tizennégy hónapos malacozó mangalica sertést fog kiosztani, kedvezményes áron. A sertések ára darabonként 60—70 K. Jelentkezéseket elfogad a Gazdasági Egylet elnöksége Kézdiasárhelyen. Jelentkezéseknél az egylet és a gazdakörök tagjai (lőnyben részesülnek. Dr. Sinkovits Ottó elnök. Zajzon Sándor titkár.

— Bucusi estélyt rendeztek dr. Vajna Gábor kovásznai volt körörves tiszteletére ismerősei és barátai a hó 21-én. Az estély vidám volt, s sok pohárköszöntő hangzott el. Dr. Vajna a hó 24-én távozott véglegesen kovásznáról Kvasárhelyre, hol mint járásorvos működik.

— Pályázati felhívás. Az E. M. K. E. Igazgató választmánya pályázatot hirdet több 200, 100 és 50 koronás (Gyertyánffy, Emke, Jókai és budapesti Nemzeti Casinói) néptanítói jutalomra, melyek az egyesület folyó évi június hó 5-iki (pünkösd harmadnap) kolozsvári évi rendes közgyűlésén fognak kiosztani. Pályázati határidő: folyó évi május hó 5-ike bezárólag. Feltételek: nemzetileg vesélyeztetett vidéken való minél hosszabb és eredményesebb népművelői (tanügyi és társadalmi) működés és erről szóló ajánlatok és bizonylatok. A ki az Eötvös-alap tagja s évi tagsági díját már legalább 10 ízben beszelgáltatta, vagy 40 korona örökös tagsági díjat befizetett, avagy 50 koronás részjegyet teljesen törlesztette, erről külön igazolványt csatoljon, miután egyik díj az Eötvös-alappal egyetértőleg osztatik ki. A pályázatok Kolozsvárra az „Emke”-re címzendők. Kolozsvár, 1906. április hó 12-én. Gróf Bóld Ákos elnök. Sándor József t. alelnök-főtítkár.

— Lopás. Kovászna község gyümölcsfa iskolájából a közelmúlt napokban sok nemesített csemetét loptak el. Annál boszantóbb volt a dolog, hogy a három év óta örvendős haladásnak indult faiskola termékeit most, midőn értékesíteni kellett volna, akkor dezimálták meg. E hó 23-án aztán Gál Tamás k.-bíró a kutatási eljárást megindította. És pedig szép eredménnyel. Négy gazdánál 29-drbot megkapta. A többiek is valószínűleg előkerülnek. Hiszünk, hogy az arra illetékes hatóság szigorúan megfogja büntetni a hivatalan kertészeket, akiket bűnösnek talál majd, hogy elmenjen másnak is a kedve ott aratni, ahol nem vetett.

— Iroda áthelyezés. Dr. Balogh Vendel ügyvéd a csernátóni uton levő irodáját Szentgyörgy naptól kezdve saját házába, Kántába, helyezte át. Midőn erről a közönséget értesítjük, egyuttal irodáját ajánljuk a jogkeresők figyelmébe.

— Jancsó Miklós gelencei kereskedő kúrára legutóbb alkövetett kasszabetörés alkalmából t. olvasóink figyelmébe ajánljuk a hírneves Arnheim S. J. budapesti cég (V. Árhocz u. 3.) által készített páncélszekrényeket, melyek kívül teljesen simák, köröskörül acélpáncéllal mezezzel vannak ellátva és a betörési technika legújabb tapasztalatai szerint teljesen thermitbiztosok. Tényként érdemes felemlíteni, hogy egy Arnheim-féle páncélszekrény betörők által még soha sem nyitattott ki.

intelligensebb magyar nép többsége biztosítva Sőt még ka most nem lenne, lesz akkor mikor kell.

A mi magyar népünk oly élelmes, ha megtudja, hogy csak úgy szavazhat, ha írni, olvasni tud az analfabétek rögvest belépnek falvanként az esti iskolákba és a télen úgy megtanulnak írni, olvasni még az öregebbjeis, hogy mire tavaszon összeírják affélséges népet hát a milliók el sem férnek a lajstromokba. Ugy ám! És ha ez nem volna elegendő, akkor kitűzzük Magyarországon a feminizmus diadalmos lobogóját... minden magyar menyecske, ha a nevére a birtok fele van ráírva szavazati jogot fog nyárni. No szeretném én látni, ki győzi le a tulipánok hadseregét?

Tudjuk, a magyar hölgy csak győzni tud.

A berecki nagy fata vásáron összetűzték a mardátum lesőnök. Az egy plakátos jelöltet csak a csendőrök mentették meg a bizonyos haláltól, mikor halotta a nép, hogy ez cucilista. Lám az ártatlan majdnem bűnhődött; hiszen mi úgy tudjuk, hogy ő nem magának, hanem Miklós Gyula (aner fon ünsere Leut) urnak szerzeni óhajtott híveket és ő ilyenformán ártatlan: „körtész” azaz hogy zsi bi. Na hát látjuk, hogy a bereciek is már megembelelték magukat — már oda sem kell, mint régen Neumann korában, a bankó, most már a tiszta elv is jó. Próbálja meg valaki megvenni, ha tudja a néppártiakat. Majd úgy jár, mint az első áldozat.

CSARNOK

A történelem első lapja.

— Felolvasta: Révész Cyrill. —

(3.)

Megkísérlették azonban más okosabb úton a rejtély megoldását.

La-Marek János 1809-ben „Állatvilág és bölcsélet” című művében megtartotta az átváltozás gondolatát, de nem a vízből, hanem szárazföldi állatból származtatja az embert. Ő az első, aki valami ősi majomra még pedig ember-majomra gondol, a kiből lassan a büszke modern férfi és a gyönyörű modern nőgy fejlődött. És ő egyenesen meg is nevezi ezt a majomost, a ki nem más, mint a maig is élő simpánsz-majom.

Ez a majom téma azután igen kapós lett.

Darwin Károly — híres angol tudós az 5 nevezetes művében, melynek címe: „fajok eredete”, La-Marek kísérletét fejleszteni törekedett.

Darwin állította fel a híres tantételt „a létért való küzdelem” ismeretes elvét, melynek értelmében csak is az erősebb, a jobb, az életrevalóbb lény marad életben, a gyenge, a hitvány és rossz elpusztul a létért való küzdelemben.

Ezt az elvet alkalmazták követői az emberre is. Darwin maga nem mert az ember eredetéről nyilatkozni, nehogy a mint ő maga írja: „az előítéletet saját akarata ellenére erősítse.”

De később „Az ember eredete” c. második művében már azt írja:

„Az ember is az állatvilággal a keskeny-orru majmok útján függ össze és e majmok an-berszabásu alosztályának egy régi tagjából eredett.”

Nagy port vert föl ez az új tanítás. Mindenki hozzá csatlakozott az új nézethez.

No meg van már a titok fejtve. Nem Istentől ered az ember, hanem a keskeny orru majmoktól.

Rögtön csatlakoztak többen e nézethez és véleményhez. Így Wallace Alfréd megtoldja e tant azzal, hogy a forró égöv alatt seregeseen élt az emberhez hasonló majomfajta. Noir szerint az ember legrégibb lakóhelye a fákra fennfészek volt.

Straus azt írja: „Franciaország, Belgium, Anglia, Németország különféle barlangjaiban sok emberi csontvázat és koponyát találtak, melyek bizonyítják, hogy az afrikai majom csoport egy régi kihalt ága volt az ember őszülője.

Ezt keresik, ezt az összekötő kapcsolatot, de nem találják sehol sem a tudósok — mert az emberi koponya mindig hasonlít a mostani ember koponyájához, a majom koponya — a mai majomkéhez. Schoppenhauer más-ként vélekedik. Szerinte a fekete afrikai ember ősapja a simpánsz; a barna ázsiaiak az ősapja az orangutang — vagy pongo majom; a fehér kaukázusi fajnak valamely hidegebb éghajlat alatt meghalványult majom volt az őse.

Lyell reményli, hogy talán ráakadunk azon csontvázra, mely bizonyítani fogja, hogy az egyenesen járó ember egy majomhoz hasonló ősnak átváltozásából lassan fejlődött.

A híres genfi tanár Vogt Károly 1863-ban

azt írta: „megvagyok győződve, hogy 10—20—50 év múlva az ember és majom közötti u. n. közép alakok — kapocs alakok egész sorozatát fogjuk ismerni.” Ma 1906-ot írunk, de még nem találtak egy „kapocs alakot” sem. Láni a nagy tudós mily nagyot csalódott.

(Folyt. köv.)

HIRDETÉSEK.

Meghívás.

A kovásznai fürdő részv. társaság

XVI-ik évi

rendes közgyűlését

f. évi május hó 6 án d. e. 9 órakor Kovásznán a Deák Imre-féle nagyteremben fogja megtartani, melyre a t. részvényesek meghívotnak.

TÁRGYAK:

1. Az igazgatóság jelentése 1905. évről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az igazgatóság és f. ü. bizottságnak a felmentvény megadása.
4. Indítványok.

Kovásznán, 1906. április 19.

Hollaky Attila,
elnök.

44. 1—2.

IFJ. JANCÓSÓ MÓZES

KÉZDIVÁSÁRHELYT a „Jancsó“-féle gyógytár mellett.

Könyvnyomdában

gyorsan, izléssel és a legolcsóbb árak mellett készítették el minden a könyvnyomdai szakmábavágó munkákat, u. m.: irodalmi műveket, tudományos és irodalmi folyóiratokat, tankönyveket, heti és havi lapokat, kereskedők és iparosok részére számlákat, gyászjelentéseket, körleveleket, üzleti könyveket, névjegyeket, meghívókat, falragaszokat, stb. stb.

Könyvkötészetemben

minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm s azokat kívánatra ellátatom ércsarkokkal, miáltal azok tiszszerte tartósabbakká válnak.

Butorraktáramban

mindig készletben tartok: ebédlő és szalon berendezéseket, ruha-, mosdó-, éjjeli- és étsekreényeket már ványnyal és anélkül, garnitúrákat, sodrony betéteket, ágyakat, matracokat, hajlított és préselt ületű székeket, függőnytartókat, gyermekkoscsikat, stb. stb., melyeket szintén felügyeletem alatt — kitűnő száraz anyagból — saját asztalos, esztergályos és faragó műhelyemben készíttetek, s azoknak úgy jószágáért mint tartósságáért teljes felelősséget vállalom.

Legolcsóbb bevásárlási forrás
Olcsó! Szép! Tartós! Meglepő!
Divány- és garnitúrákból
Ifj. Jancsó Mózes
kárpitós és díszítő műhelyében
Kézdivásárhelyt.

Készíttetek saját felügyeletem alatt: új ebédlő- és heverő-diványokat, garnitúrákat, matracokat, foteleket, diványpárnákat, stb. szóval minden e szakba vágó munkákat, ugyszintén bármilyen rongálódott diványok, fotelek, stb. újratömését vagy behuzását olcsó és jutányos árak mellett teljesen újjá alakították át.

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában Kézdivásárhelyt.